

Sayı : 20289999/641.04/
Konu: İptal Kararının Gereği

DAĞITIMLI

İlgi: Hukuk Müşavirliği'nin 27.01.2015 tarih ve 1484 sayılı yazısı.

İlgi yazı ile, Karayolları Genel Müdürlüğü tarafından, 6001 sayılı Karayolları Genel Müdürlüğü Teşkilatı ve Görevleri hakkında kanun uyarınca Karayolları Genel Müdürlüğü'nün faaliyetlerine ilişkin olarak her türlü bedel ve ücret vs. alınmaması talebinin reddine ilişkin 27.02.2014 tarihli ve 2932 sayılı işlemin yürütmesinin durdurulması ve iptali talepleriyle Ankara 10. İdare Mahkemesi'nin 2014/812 esasına kayden Bakanlığımız aleyhine açılan davada, dava konusu işlemin iptaline hükmedilmiş, 13.11.2014 tarihli ve E 2014/812-K 2014/1344 sayılı karar örneği ekte gönderilmekte olup; 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun (İYUK) 28. maddesi uyarınca kararının icaplarına göre işlem yapılması talep edilmektedir.

İlgide kayıtlı yazıda bahsi geçen kararın İYUK'un 28. maddesi uyarınca yerine getirilmesi hususunda; bilgilerinizi ve gereğini arz/rica ederim.

M. Mustafa SATILMIŞ
Bakan a.
Genel Müdür

EKLER :
EK: Mahkeme Kararı (3 sayfa)

DAĞITIM :
Gereği:
-81 İl Valiliği

Bilgi:
- Hukuk Müşavirliği

T.C.
ANKARA
10. İDARE MAHKEMESİ

24278
K. Cellu

ESAS NO : 2014/812
KARAR NO : 2014/1344

DAVACI : Karayolları Genel Müdürlüğü
VEKİLİ : Av Yeşim Erdoğan Polat
Karayolları Genel Müd.İsmet İnönü Bul. Yücepete /ANKARA

DAVALI : Çevre ve Şehircilik Bakanlığı / ANKARA
VEKİLİ : Bayram Keskin- Birinci Hukuk Müşaviri- Aynı adres.

DAVANIN ÖZETİ : Davacı tarafından, 6001 sayılı Karayolları Genel Müdürlüğü Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun uyarınca Karayolları Genel Müdürlüğü'nün faaliyetlerine ilişkin olarak her türlü bedel ve ücret vs. alınmaması talebinin reddine ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Çevresel Etki Değerlendirmesi İzin ve Denetim Genel Müdürlüğü'nün 27.02.2014 tarih ve 2932 sayılı işleminin; açıkça hukuka aykırı olduğu, 6001 sayılı Kanun uyarınca, Genel Müdürlüğün görev alanına giren her türlü işlemler için 4342 sayılı Kanun'dan kaynaklanan ot bedeli hariç herhangi bir bedel ve teminat talep edilemeyeceği, davalı idarenin sözkonusu bedel ve ücretleri Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Döner Sermaye İşletmesi Yönetmeliği uyarınca talep ettiği, ancak davacı idarenin 6001 sayılı Kanun gereği anılan bedel ve ücretlerden muaf olduğu, dolayısıyla üst norm olan Kanunun amir hükümleri karşısında alt norm olan Yönetmelik hükümlerinin uygulanmasının normlar hiyerarşisine aykırı olduğu ileri sürülerek iptali istenilmektedir.

SAVUNMANIN ÖZETİ : Anılan ÇED Raporları ve Proje Tanıtım Dosyaları için format bedeli ve seçme eleme kriterlerine tabii proje başvuru bedeli için alınan ücretlerin, 28.12.2011 tarih ve 28156 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Döner Sermayeli İşletmeleri Yönetmeliği hükümleri uyarınca tahsil edildiği, dolayısıyla sözkonusu Yönetmeliğin davacı Karayolları Genel Müdürlüğü de dahil olmak üzere kamu kurumları tarafından gerçekleştirilmesi planlanan ve ÇED Yönetmeliği hükümlerine tabi olan projeler için belge bedeli alınmayacağına dair herhangi bir hüküm ihtiva etmediği, ayrıca Bakanlar Kurulunca muaf tutulacakların tespitine dair kararname ile muafiyet kapsamı belirlenmiş olup bu kapsamda Karayolları Genel Müdürlüğü'nün muaf tutulmasının mümkün olmadığı, yine proje tanıtım dosyasının -proje başvuru bedeli alınmaksızın- değerlendirilmesi talebinin izin niteliğinde bir işlem olmayıp hazırlık işlemi olduğu, bu nedenle davacı iddiaları mesnetsiz ve subjektif mahiyette olup dava konusu işlemin usul ve esas bakımından Kanuna ve ilgili mevzuata uygun olduğundan bahisle haksız davanın reddi gerektiği savunulmaktadır.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Ankara 10. İdare Mahkemesi'nce gereği görüldü:

Dava, davacı tarafından, 6001 sayılı Karayolları Genel Müdürlüğü Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun uyarınca Karayolları Genel Müdürlüğü'nün faaliyetlerine ilişkin olarak her türlü bedel ve ücret vs. alınmaması talebinin reddine ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Çevresel Etki Değerlendirmesi İzin ve Denetim Genel Müdürlüğü'nün 27.02.2014 tarih ve 2932 sayılı işleminin iptali istemiyle açılmıştır.

T.C.

ANKARA

10. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2014/812

KARAR NO : 2014/1344

6001 sayılı Karayolları Genel Müdürlüğü'nün Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun'un "Malzeme Olanaklarından ve Kamuya Ait Diğer Yerlerden Faydalanma" başlıklı 28.maddenin 2.fıkrasında, "Karayolu güzergâh planları uyarınca, Devlet ormanları ile milli parklar kapsamındaki alanlarda, durumu ve sınıfına bakılmaksızın 25/2/1998 tarihli ve 4342 sayılı Mera Kanunu kapsamındaki alanlarda, Hazinesinin özel mülkiyetinde ve Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yerlerde, 3213 sayılı Kanun kapsamındaki yapı ve inşaat hammaddelerinin üretimine yönelik olarak gerekli olan sahalarda, karayolu sınır çizgisi içinde kalan ve karayolunun yapım, bakım ve onarım işlemleri için gerekli olan alanlar ile ham madde üretim izin alanları ve tesis alanları için ilgili mevzuatına göre alınması gereken izin ve işlemler Genel Müdürlüğün müracaatından itibaren, ilgili kurum ve kuruluşlar tarafından altmış gün içinde sonuçlandırılır. *Bu izinler için 4342 sayılı Kanundan kaynaklanan ot bedeli hariç herhangi bir bedel ve teminat talep edilemez.*" hükmüne yer verilmiştir.

Dava dosyasının incelenmesinden; davacı idarenin faaliyetleri nedeniyle Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nca ÇED/PTD başvuru bedeli, geçici faaliyet belge bedeli, çevre düzeni ve lejant onay ücreti v.s gibi ücret ve bedellerin talep edilmesi üzerine sözkonusu işlemlerin iptali istemiyle açılan davalarda dava konusu işlemlerin iptal edilerek onama ile kesinleşmesi üzerine 27.10.2014 tarih ve 15591 sayılı yazı ile 6001 sayılı Karayolları Genel Müdürlüğü Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun ve yargı kararları uyarınca, idarenin faaliyetlerine ilişkin her türlü bedel, ücret v.b.nin alınmamasına yönelik davacı idare isteminin, davacı idarenin faaliyet alanına giren konularda ilgili birimlerin ÇED Yönetmeliği kapsamında hazırlayacakları ÇED raporları ve Proje Tanıtım dosyaları için Format bedeli ve seçme eleme kriterlerine tabii proje başvuru bedeli ücreti alınmasının gerektiğinden bahisle reddine ilişkin 27.02.2014 tarih ve 2932 sayılı Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Çevresel Etki Değerlendirmesi İzin ve Denetim Genel Müdürlüğü işleminin; davacı idarece, Genel Müdürlüğün görev alanına giren her türlü işlemler için tüm ilgili kurum ve kuruluşlar tarafından, başvuruların altmış gün içinde sonuçlandırılacağı ve bu başvurular için 4342 sayılı Kanundan kaynaklanan ot bedeli hariç herhangi bir bedel ve teminat talep edilemeyeceği, yine görev alanında bulunan yolların yapım, bakım, onarım ve asfalt çalışmaları için bu alanların orman, hazine arazisi, mera, yaylak, kışlak, taşlık, harman yerleri v.s sıfatları nedeniyle harç bedeli, izin bedeli, ruhsat bedeli, teminat bedeli, tahsis bedeli, ağaçlandırma bedeli ve benzeri herhangi bir bedel talep edilemeyeceği yönünde düzenleme getirildiğinden Kanunda bahse konu izin ve bedellerle ilgili tek istisnanın 4342 sayılı Kanundan kaynaklanan ot bedeli olduğu, davalı idarenin sözkonusu bedelleri ve ücretleri Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Döner Sermaye İşletmesi Yönetmeliğine dayanarak talep ettiği, ancak davacı idarenin 6001 sayılı Kanun gereği anılan bedel ve ücretleri ödemekten muaf olduğu ileri sürülerek hukuka aykırı olduğundan bahisle iptali istemiyle bakılan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

Uyuşmazlığa konu olaya ilişkin mevzuat hükümleri ile dosyada yer alan bilgi ve belgelerin birlikte değerlendirilmesinden; Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nca davacı idarenin faaliyetleri nedeniyle talep edilen ÇED/PTD başvuru bedeli , geçici faaliyet belge bedeli, çevre düzeni ve lejant onay ücreti v.s gibi ücret ve bedellerin iptali istemiyle açılan davalarda neticesinde dava konusu işlemlerin iptal edilerek kesinleştiği, ayrıca yukarıda anılan mevzuat uyarınca, davacı idarenin görev alanına dahil olan faaliyetlerin bir an önce onarılması ve oluşacak bürokratik işlemlerin kaldırılması ve kamu yatırımlarının zamanında ve ekonomik *bir şekilde bitirilmesinin amaçlandığı, yine davacı idarenin 6001 sayılı Kanun gereği sözkonusu*

T.C.
ANKARA

10. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2014/812
KARAR NO : 2014/1344

bedel ve ücretlerden muaf olduğu, tek istisnasının 4342 sayılı Kanundan kaynaklanan ot bedeli olduğu, ancak davalı idarenin talebinin dayanağının ise Yönetmelik hükmü olduğu hususları dikkate alındığında, Anayasa Hukukunun temel kurallarından olan alt norm-üst norm ayrımı ilkesi karşısında Kanun'un amir hüküm olduğu ve alt normla etkisiz hale getirilemeyeceğinden bahisle davalı idarece alt norm olan Yönetmelik hükümleri esas alınarak tesis edilen dava konusu işlemde hukuka uyarlılık bulunmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Açıklanan nedenlerle, dava konusu işlemin iptaline, aşağıda dökümü yapılan 99,00 TL yargılama giderinin davalı idareden alınarak davacıya verilmesine, Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi uyarınca 750,00 TL avukatlık ücretinin davalı idareden alınarak davacıya verilmesine, artan posta ücretinin kararın kesinleşmesi üzerine davacıya iadesine, kararın tebliğini izleyen günden itibaren 30 gün içerisinde Danıştay'da temyiz yolu açık olmak üzere 13/11/2014 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

Başkan
NURTEN ÇOLAKOĞLU
33590

Üye
SAİM EKİCİ
101786

Üye
YURDAGÜL SÖNMEZ
165784

<u>YARGILAMA GİDERLERİ</u>		:
Posta Gideri	:	99,00 TL
<u>TOPLAM</u>	:	99,00 TL

